

Pārskats par iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmumiem attiecībā uz LED gaismekļu iepirkumos noteiktajām prasībām

Pārskatā aplūkoti iesniegumu izskatīšanas komisijas secinājumi attiecībā uz biežāk/ atkārtoti apstrīdētajām prasībām, kuras savos lēmumos ir izvērtējusi iesniegumu izskatīšanas komisija. Laika posmā no 2020. gada līdz 2023. gada martam Iepirkumu uzraudzības birojs pieņēmis 20 lēmumus attiecībā uz iesniegumiem, kuros apstrīdētas LED gaismekļu iepirkumu dokumentācijā noteiktās prasības¹.

1. Barošanas bloka izejas strāva.

Prasība, ar kuru noteikts ierobežojums izejas strāvai no barošanas bloka uz LED moduli (ne lielāka kā 700 mA (230 V)), 2020. gada 8. jūlija lēmumā Nr. 4-1.2/20-119 ir atzīta par pamatotu, jo no pasūtītāja paskaidrojumiem secināts, ka, ilgstoši pakļaujot diodi palielinātai strāvai, samazinās tās kalpošanas mūžs. Ņemot vērā, ka iepirkuma priekšmeta ietvaros ir paredzēts iegādāties ielu apgaismes gaismekļus, kas kalpos 25 gadus, gaismekļiem jābūt pēc iespējas ilgtspējīgākiem. Atbilstoši Pasūtītāja paskaidrojumiem lielākā daļa nozīmīgāko ielas apgaismojuma gaismekļu ražotāju nodrošina šādus parametrus, turklāt pasūtītāja rīcībā ir testu rezultāti, kas apliecina 700 mA strāvas ierobežojuma ietekmi uz LED moduļu darbības ilgumu un kvalitāti.

2. ENEC un ENEC+ sertifikāts.

Prasības par ENEC sertifikātu apstrīdētajos iepirkuma procedūras dokumentos ir noteiktas vienveidīgi. Pretendentiem tiek prasīts, lai piedāvātajiem gaismekļiem būtu ENEC sertifikāts un/vai marķējums un sertifikātam ir jāapliecina gaismekļu atbilstība Eiropas Savienības direktīvās noteiktajiem standartiem (EN).

Birojs ir pieņēmis vairākus lēmumus², norādot, ka ENEC sertifikāts/marķējums apstiprina, ka elektropreces ir testētas atbilstoši Eiropas standartiem (EN) (atšķirībā no ražotāja CE deklarācijas, kas atbilstību tikai deklarē), un attiecīgi prasība iesniegt sertifikātu, kas

¹ Lēmumu uzskaitījumu ar īsu apstrīdēto prasību aprakstu un tīmekļa saitēm uz lēmumiem Publikāciju vadības sistēmā skatīt pārskata pielikumā.

² Sk., piemēram, 2022.gada 29.aprīļa lēmuma Nr.4-1.2/22-65 5.punktu, 2022.gada 11.novembra lēmuma Nr.4-1.2/22-182 7.3.punktu, 2022.gada 21.novembra lēmuma Nr.4-1.2/22-190 9.punktu, 2023.gada 23.janvāra lēmuma Nr.4 -1.2/23-10 8.punktu.

apliecina piedāvāto gaismekļu atbilstību tehniskajās specifikācijas prasītajiem standartiem, ir Publisko iepirkumu likuma 22. panta pirmajā daļā noteiktais akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas testēšanas pārskats/sertifikāts, tādējādi prasība ir pieļaujama.

2023. gada 21. marta lēmumā Nr. 4-1.2/23-41/2 ir atzīta par pamatotu prasība par ENEC+ sertifikātu. Pieaicinātā eksperta atzinumā norādīts, ka ENEC+ apliecina atbilstību tehniskajā specifikācijā minētajiem standartiem, jo šis sertifikāts tiek balstīts uz tiem.

3. ZHAGA konektors/sertifikāts.

Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2020. gada 30. novembra lēmumā Nr. 4-1.2/20-221/2 ir vērtēta prasība par akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegtu gaismekļa IP (aizsardzība pret apkārtējās vides iedarbību) klasi apstiprinošu testa protokolu ar zhaga18 konektoru. Iesniedzējs prasību ir apstrīdējis, jo testu ar „ZHAGA18 konektoru” neveic neviens ražotājs, tiek veikts IP tests gaismekļa korpusam un konektoram atsevišķi, un līdz ar to nav pamatoti pieprasīt kopēju testu atsevišķi testētām IP precēm.

Iesniegumu izskatīšanas komisija prasību par ZHAGA konektoru ir atzinusi par pamatotu, atsaucoties uz ekspertes atzinumā norādīto, ka ražotājs ierīces projektēšanas laikā nosaka, ar kādām ierīcēm (nosakot arī izmantojamās savienojuma mehānismus un ierīču tehniskos parametrus) var tikt savietota attiecīgā ierīce, par to veicot testēšanu un preces lietošanas instrukcijā norādot kritērijus vai konkrētas ierīces, ar kurām var kopā izmantot attiecīgo precī. ZHAGA konektors ir specifisks izstrādājums ar specifisku risinājumu. Attiecīgi preču lietošanas instrukcijās jābūt informācijai, ka aparātu ir iespējams savietot ar ZHAGA konektoru. Prasība par ZHAGA konektoru ir pamatota, ja projekta risinājumā tāda ir paredzēta un analogs nav iespējams.

No eksperta atzinuma izriet, ka jau sākotnēji prece tiek testēta kopā ar konektoru, līdz ar to iesniedzēja arguments, ka IP tests gaismekļa korpusam un konektoram ir jāveic atsevišķi un nav pamatoti pieprasīt kopēju testu atsevišķi testētām precēm, nav pamatots.

Savukārt iesniegumu izskatīšanas komisijas 2022. gada 15. augusta lēmumā Nr. 4-1.2/22-130, vērtējot prasību par gaismekļa aprīkošanu ar ZHAGA konektoru, secināts, ka prasība par piedāvātā gaismekļa saskarnes savienojamību ar noteiktam industrijas standartam atbilstošu gaismekļa saskarni vispārīgi ir pamatota.

No publiski pieejamās informācijas³ secināms, ka ZHAGA ir starptautiska LED gaismekļu un to komponentu ražotāju un piegādātāju organizācija, kas izstrādā ieteikumus un tehniskās specifikācijas (ZHAGA Books) LED gaismekļu un to komponentu standartizācijai un savienojamībai, kā arī veic atbilstošo produktu sertifikāciju.

2023. gada 6. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/22-215/3, atsaucoties uz eksperta atzinumā norādīto, secināts, ka apstrīdētā prasība par ZHAGA sertifikāta esību nodrošina Pasūtītājam, ka dažādu ražotāju gaismekļi ir savietojami savā starpā un ar dažādu ražotāju ierīcēm un elektroiekārtām. Tāpat, ievērojot to, ka atbilstoši eksperta norādītajam ZHAGA datubāzē atrodami 236 sertificētie produkti, nav pamatots iesniedzēja arguments, ka minēto prasību spēj izpildīt vien šaurs piegādātāju loks. Prasība par sertifikātu ir nepieciešama preces atbilstības pierādīšanai.

³ <https://www.zhagastandard.org/>

4. ESCO (Energy service companies) investīciju modelis.

Prasības par piegādātāju pieredzi tādu līgumu izpildē, kuru ietvaros ir veikta apgaismojuma modernizācija, izmantojot ESCO investīciju modeli, iesniegumu izskatīšanas komisija ir atcēlusi divos lēmumos, norādot, ka prasība nav tieši attiecināma uz iepirkuma priekšmetu un tieši neapliecina nepieciešamo kvalifikāciju līguma izpildei. Nav konstatējams, ka būtu būtiski atšķirīgi (izšķiroši) tādi ielu apgaismojuma modernizācijas nosacījumi, kuru izpildei nepieciešamas specifiskas prasmes (iepriekšējā pieredze) saistībā ar ESCO investīciju modeli⁴. Tas, ka konkrētais iepirkums balstīts uz ESCO investīciju modeli, pats par sevi nav pietiekams pamats, lai secinātu, ka piegādātāja veicamo darbu saturs un kompetence ir būtiski atšķirīga vai ka šādu pakalpojumu var sniegt vai darbus veikt tikai tāds pretendents, kuram iepriekš bijusi pieredze tieši ESCO projektu ietvaros⁵.

2023. gada 24. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/23-19/2 iesniegumu izskatīšanas komisija ir vērtējusi iesniegumu par iepirkuma līguma, kurā izmantots ESCO investīciju modelis, noteikumiem, jo tie neatbilst Direktīvā Nr. 2012/27/ES „Par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK” iekļautajām prasībām šādiem līgumiem. Lēmumā secināts, ka Energoefektivitātes likuma 14. panta otrā daļa (kurā pārņemtas minētās direktīvas prasības un noteikti ESCO līgumos iekļaujамie noteikumi) un citi normatīvie akti neparedz pasūtītājam obligātu pienākumu par apgaismojuma nomaiņu un/vai apgaismojuma pakalpojuma nodrošināšanu slēgt energoefektivitātes pakalpojuma līgumu, proti, energoefektivitātes pakalpojuma līguma slēgšana ir pasūtītāja tiesības, nevis pienākums. Pasūtītājs ir tiesīgs slēgt arī cita veida līgumus, paredzot līguma noteikumus, kas atšķiras no Energoefektivitātes likuma 14. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām. Tikai tas apstāklis, ka atsauce uz ESCO investīciju modeli tiek lietota iepirkuma priekšmeta nosaukumā, pats par sevi nav pietiekams pamats secinājumam, ka konkursa rezultātā slēdzamais iepirkuma līgums ir energoefektivitātes pakalpojuma līgums, uz kuru ir obligāti attiecināmi Energoefektivitātes likuma 14. panta noteikumi. Turklāt normatīvie akti neliedz pasūtītājam attiecībā uz gaismekļu nomaiņu un/vai apgaismojuma pakalpojumu sniegšanu slēgt līgumu, kas neatbilst energoefektivitātes pakalpojuma līgumam Energoefektivitātes likuma izpratnē vai tikai daļēji satur likumā paredzētos noteikumus.

5. Par rūdītu aizsargstiklu gaismekļiem.

Iesniegumu izskatīšanas komisija trīs lēmumos ir atzinusi par pamatotu prasību par rūdīta aizsargstikla esību gaismekļiem, akceptējot līdzīgus pasūtītāju argumentus par to, ka rūdītam aizsargstiklam ir priekšrocības, jo aizsargstikls nedzeltē un saglabā gaismas caurlaidības vienmērīgumu visu tā kalpošanas laiku, un šī prasība attiecināma uz kvalitatīva apgaismojuma nodrošināšanu ilgtermiņā⁶.

6. Tehniskās dokumentācijas iesniegšana latviešu valodā.

Divos lēmumos ir skatīti iesniedzēju iebildumi par prasību piedāvājumam pievienot tehniskās dokumentācijas tulkojumu latviešu valodā, iesniedzējiem argumentējot, ka prasība lielā informācijas apjoma dēļ ir nesamērīga. Iesniegumu izskatīšanas komisija šos argumentus ir noraidījusi, norādot, ka pasūtītājam ir tiesības saņemt piedāvājumā ietvertos dokumentus latviešu valodā, kas turklāt atbilstoši pasūtītāja paskaidrojumiem nepieciešams, lai konkursā

⁴ 2020.gada 30.novembra lēmuma Nr.4-1.2/20-221/2 5.punkts;

⁵ 2022.gada 2.jūnija lēmuma Nr.4-1.2/22-88 8.punkts

⁶ 2022.gada 29.aprīļa lēmuma Nr.4-1.2/22-65 4.punkts, 2022.gada 11.novembra lēmuma Nr.4-1.2/22-182 7.4.punkts un 2022.gada 21.novembra lēmuma Nr.4-1.2/22-190 8.punkts.

iesniegtos piedāvājumus varētu objektīvi izvērtēt, un tas vien, ka kādam no pretendentiem, iesniedzot piedāvājumu, dokumentus būtu ērtāk iesniegt netulkotus, nenozīmē, ka prasība par tulkojumu iesniegšanu būtu atzīstama par nepamatotu⁷.

7. Par gaismekļu IP aizsardzības klasi.

Divos iesniegumos ir apstrīdēti saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritēriji, kuros paredzēts piešķirt papildu punktus par augstāku gaismekļu IP aizsardzības klasi (IP67), iesniedzējiem argumentējot, ka augstākas IP klases nesniegs pasūtītājam priekšrocības, jo tās nodrošina gaismekļa aizsardzību pret iegremdēšanu ūdenī, kas nav aktuāli ielas apgaismes gaismekļiem.

Šādu argumentāciju iesniegumu izskatīšanas komisija ir atzinusi par pamatotu 2022. gada 2. jūnija lēmumā Nr. 4-1.2/22-88, norādot, ka iepirkuma priekšmets ietver ielu apgaismojuma uzstādīšanu un no pasūtītāja paskaidrojumiem nav konstatējams pamatojums, kādu ieguvumu līguma izpildē saistībā ar iepirkuma priekšmetu nodrošinās gaismekļu aizsardzības klase IP67. Savukārt 2022. gada 15. augusta lēmumā Nr. 4-1.2/22-130, konstatēts, ka pasūtītājs pats pēc iesnieguma iesniegšanas ir veicis grozījumus konkursa nolikumā, paredzot piešķirt papildu punktus tikai par IP66 klasi.

Savukārt 2022. gada 22. decembra lēmumā Nr. 4-1.2/22-199/2 par nepamatotu atzīta tehniskās specifikācijas prasība par IP65 aizsardzības klasi gaismekļa barošanas blokam, jo IP aizsardzības klase jau ir prasīta gaismeklim kopumā un nav objektīva pamata prasīt, lai arī gaismekļa barošanas blokam būtu šāda aizsardzības klase, jo barošanas bloks ir ievietots gaismekļa korpusā ar attiecīgu aizsardzības klasi, tad arī barošanas blokam un citām gaismekļi esošām tā sastāvdaļām tiek nodrošināta attiecīgā aizsardzība.

8. Par piegādātāja reģistrāciju Būvkomersantu reģistrā

2022. gada 13. septembra lēmumā Nr. 4-1.2/22-141/2 ir vērtēta prasība par piegādātāja, kurš veiks gaismekļu uzstādīšanu, reģistrāciju Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas Būvkomersantu reģistrā vai līdzīgas nozares institūcijā citā valstī. Lēmumā, atsaucoties uz Ekonomikas ministrijas sniegto skaidrojumu, ir secināts, ka prasība nav pamatota, jo iepirkuma priekšmets ietver tikai gaismekļu nomaiņu, nevis gaismekļu stabu vai elektrotīklu izbūvi.

9. Par preču paraugu iesniegšanu.

Divos lēmumos⁸ par pamatotu ir atzīts noteikums, ka pasūtītājam ir tiesības Konkursa uzvarētājam pieprasīt iesniegt preču paraugus, lai pārbaudītu to atbilstību tehniskās specifikācijas prasībām Pasūtītāja izvēlētajā laboratorijā. Lēmumos norādīts, ka Pasūtītāja tiesības prasīt iesniegt piedāvāto preču paraugus ir noteiktas Publisko iepirkumu likumā un prasība nav nesamērīga, jo iepirkuma priekšmets paredz rūpnieciski ražotu gaismekļu, nevis specifisku vai unikālu preču piegādi, turklāt preču paraugi ir jāiesniedz tikai pretendētājam, kura piedāvājums vērtēšanā tiks atzīts par saimnieciski visizdevīgāko, nevis visiem pretendentiem.

⁷ 2022.gada 2.jūnija lēmuma Nr.4-1.2/22-88 9.punkts un 2022.gada 30.septembra lēmuma Nr.4-1.2/22-155 7.punkts.

⁸ 2022.gada 15.augusta lēmuma Nr.4-1.2/22-130 6.punkts un 2022.gada 13.septembra lēmuma Nr.4-1.2/22-141/2 8.punkts.

10. Par iespēju atvērt gaismekļa korpusu bez instrumentiem.

Par pamatotu ir atzīta prasība par to, ka gaismekļa korpusam jābūt atveramam bez instrumentiem, iesniegumu izskatīšanas komisijai secinot, ka pēc garantijas termiņa beigām gaismekļu apkalpošanu veiks pasūtītājs un attiecīgi nav pamata apšaubīt pasūtītāja argumentus, ka iespēja atvērt gaismekļa korpusu bez instrumentiem tam būs noderīga⁹. Abos iesniegumos prasība tika apstrīdēta, argumentējot, ka gaismekļu apkalpošanu garantijas laikā veiks piegādātājs, tādēļ iespēja atvērt gaismekļa korpusu bez instrumentiem pasūtītājam faktiski nebūs noderīga.

11. Par atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegtu gaismekļa vibrācijas testu un trieciena testu.

2022. gada 14. novembra lēmumā Nr. 4-1.2/22-184 par pamatotām ir atzītas prasības iesniegt gaismekļa triecienizturības testu saskaņā ar standartu EN 60068-2-27 un vibrācijas testu saskaņā ar standartu EN 60068-2-6. Lēmumā norādīts, ka no publiski pieejamās informācijas par standartu EN 60068-2-27 secināms, ka tests saistīts arī ar elektrotehnisko iekārtu izturību pret triecienu to lietošanas laikā, kad elektrotehniskā iekārta vairs nav iepakojumā, nevis tikai to transportēšanas laikā, kad iekārta ir iepakota, kā to norāda iesniedzējs. Tāpat no informācijas par standartu EN 60068-2-6 izriet, ka tests, kas saistīts ar elektrotehnisko iekārtu izturību pret vibrāciju attiecas ne tikai uz vibrāciju, ko rada rotējoši, pulsējoši vai svārstīgi spēki, piemēram, kas rodas kuģos, lidmašīnās, kosmosā u.t.t., kā to norāda iesniedzējs, bet arī uz izturību pret vibrāciju, ko rada dažāda veida mašīnas un seismiskas aktivitātes, kas iesniegumu izskatīšanas komisijas ieskatā atbilst pasūtītāja norādītajam par vibrācijām, ko rada vējš un intensīva satiksme.

Nav konstatējams, ka pastāv cits objektīvs veids, kā pasūtītājam pārliecināties par gaismekļu spēju izturēt triecienu vai vibrāciju radīto ietekmi uz gaismekļu funkcijas izpildi.

12. Par gaismekļa TM-21 testa protokolu.

2022. gada 21. novembra lēmumā Nr. 4-1.2/22-190 ir vērtēta prasība par TM-21 testa protokola esību piedāvātajiem gaismekļiem, argumentējot, ka TM-21 nav Eiropas Savienības, bet gan Amerikas Savienoto Valstu standarts par gaismas diodes izstarotās gaismas daudzuma uzturēšanas noturības novērtējumu, un attiecīgi gaismekļu atbilstību šādam standartam nav pieļaujams prasīt. Lēmumā norādīts, ka TM-21 ir metode LED gaismas elementa mērīšanai, kuru izmantojot tiek iegūti dati gaismekļa izstarotās gaismas zuduma laikā prognozēšanai. Tādējādi apstrīdētā tehniskās specifikācijas prasība par TM-21 testa protokola iesniegšanu pēc būtības ir informatīva (prasa iesniegt testa protokolu, kurā ir atspoguļoti konkrētā gaismekļa mērījumu rezultāti). TM-21 kā noteiktu testēšanas jeb pārbaudes (aprēķinu) metodi ir izstrādājusi Illuminating Engineering Society (IES), kas ir Amerikas Savienotajās Valstīs dibināta attiecīgās nozares profesionāla asociācija. Vienlaikus tas nenozīmē, ka TM21 ir Amerikas Savienoto Valstu standarts un saskaņā ar publiski pieejamo informāciju TM21 ir atzīts un tiek plaši izmantots daudzviet pasaulē, t.sk. Eiropas Savienībā, un to ir ņēmusi vērā arī Eiropas Komisija, izstrādājot zaļā publiskā iepirkuma kritērijus. Atsauce uz IES TM-21 ietverta arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Zaļā publiskā iepirkuma vadlīnijās.

2023. gada 6. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/22-215/3 prasības par TM-21 testa protokola esību izvērtējamam ir saņemts arī eksperta atzinums, kurā norādīts, ka TM-21 ir starptautiski

⁹ 2022.gada 13.septembra lēmuma Nr.4-1.2/22-141/2 9.punkts un 2022.gada 30.septembra lēmuma Nr.4-1.2/22-155 8.punkts

atzīta matemātiska metode, kas nosaka gaismekļa prognozēto kalpošanas ilgumu (darba stundās), balstoties uz reāli nomērītajiem datiem, atbilstoši LM-79 (LED gaismekļiem) vai LM-80 (LED čipi, diodes, gaismas avoti) aprakstītām testa metodēm. Lai šo metodi pielietotu, nepieciešami periodiski veiktie fotometriskie mērījumi un arī gaismekļa korpusa temperatūras mērījumi (*angl. In Situ Temperature Measurement Test (ISTMT)*). [...] Attiecīgi tehniskās specifikācijas punktā prasītie dokumenti tiek izdoti uz starptautiski atzītu metožu/darbību kopumu, lai novērtētu attiecīgus gaismekļu kvalitātes rādītājus. LM-80 un TM-21 popularitāte un plašais pielietojums, atšķirībā no ES normatīviem, ir saistīts ar to, ka LED diodes pārsvarā tiek ražotas ārpus ES teritorijas, kur LM-80 testi tiek veikti to izcelsmes valstī. Lielākā daļa ES ražoto gaismekļu tiek eksportēti, tādēļ arī gaismekļiem pamatā tiek izmantota starptautiski atzītā LM-80 un TM-21 metode. ES teritorijā tiek atzīti mērījumi, ko veikušas ES akreditētās laboratorijas, kas atbilstoši akreditētas IES un/vai ES normatīvu pārbaužu veikšanai. Ja LED gaismekļu ražotājs iesniedz tikai testēšanas dokumentus saskaņā ar ES standartiem, tad var uzskatīt kā alternatīvu IES testu dokumentiem.

13. Prasības par gaismekļu svāra un gaismekļa balstu svāra izturību.

2023. gada 6. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/23-16 iesniegumu izskatīšanas komisija atzina par pamatotām nolikumā noteiktās prasības gaismekļa svāram gaismekļa balstu svāram (šo prasību atšķirību), atsaucoties uz pasūtītāja sniegto pamatojumu, ka svāra izturības un paredzētā gaismekļa svāra atšķirības pastāv, jo balstam būs jānodrošina gan uzstādītā gaismekļa svārs, gan papildu svārs, kas varētu rasties gan meteoroloģisko apstākļu ietekmē (sniega svārs) un dabisku apstākļu ietekmē, gan pasūtītāja paredzētām balsta papildu funkcijām – dekorējumu izvietošanai.

14. Prasība par gaismekļa izmēru.

Iesniegumu izskatīšanas komisija 2023. gada 6. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/23-16 ir atzinusi par pamatotu prasību gaismekļa izmēram (augstuma diapazons no 400–800 mm, platums 400–800 mm), akceptējot pasūtītāja skaidrojumu, ka tas pasūtītājam nepieciešams, lai saglabātu kopējo vēsturisko izskatu Liepājas valstspilsētas vēsturiskajā centrā. Komisija ņēmusi vērā, ka pieļaujamie gaismekļa izmēri ir paredzēti salīdzinoši plašā diapazonā un saskaņā ar pasūtītāja norādīto ir vairāki ražotāji, kuru gaismekļi atbilst noteiktajām prasībām.

Arī iepriekš 2022. gada 22. decembra lēmumā Nr. 4-1.2/22-199/2 par pamatotu ir atzīta līdzīga prasība gaismekļa izmēram (400x210x75 –600x300x115 Maksimālā nobīde +/-5% robežās), ar līdzīgu pasūtītāja pamatojumu, ka pasūtītāja mērķis ir atjaunot apgaismojuma sistēmu, veidot viendabīgu un saskaņotu vidi visā novada teritorijā, izvēloties esošajai situācijai līdzīgus risinājumus un novēršot iespēju, ka pretendents katrā ielā būtu iespēja piedāvāt atšķirīga dizaina un izmēra gaismekļus. Iesniegumu izskatīšanas komisija lēmumā norādījusi, ka tas vien, ka iesniedzēju ieskatā gaismekļu izmēram nav ne tehnoloģiskas, ne funkcionālas nozīmes, kā arī tam nav ietekmes uz dizainu, iesniegumu izskatīšanas komisijas ieskatā nenozīmē, ka pasūtītājs nebūtu tiesīgs izvirzīt prasības gaismekļa izmēram.

15. Par gaismekļu LM-79-08 testa protokolu

2023. gada 6. februāra lēmumā Nr. 4-1.2/22-215/3 iesniegumu izskatīšanas komisija no lietā pieaicinātā eksperta viedokļa ir secinājusi, ka ar LM-79 testu tiek noteikta gaismekļa veiktspēja, tādējādi novērtējot gaismekļu kvalitāti (parametrus). Attiecīgi prasībai ir leģitīms mērķis, proti, papildus, balstoties uz uzticamām novērtējuma metodēm, pārliecināties par piegādājamā gaismekļa kvalitāti (parametriem). Tests tiek veikts, balstoties uz standartu, kuru izdevusi starptautiska organizācija, kuras biedri ir no 60 valstīm, iespējama pretendentu loks

konkursā ir pietiekami plašs, kā arī nav pamata uzskatīt, ka minētais standarts būtu attiecināms vienīgi uz ASV, kā argumentēts iesniegumā.

16. Par C-Node un Citylight

Vērtējot prasību, kas noteica, ka piedāvātajam gaismeklim jābūt komplektētam ar lampu vadības iekārtu C-Node, komisijas 2022. gada 15. augusta lēmumā Nr. 4-1.2/22-130 konstatēts, ka atbilstoši publiski pieejamajai informācijai C-Node ir konkrēta ražotāja – SIA „Teliko” – ražota gaismekļa vadības kontroles iekārta. Lēmumā norādīts, ka iepirkuma priekšmetā ietilpstošajiem gaismekļiem un to komponentiem, pirmkārt, ir nosakāmas to funkcionālās prasības un sagaidāmie (piegādājamo preču) darbības rezultāti un/vai precēm piemērojamie standarti, savukārt, konkrēta piegādātāja preces norādīšana Tehniskajā specifikācijā ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos, ja nav iespējams sagatavot pietiekami precīzu un skaidru iepirkuma priekšmeta aprakstu. Pasūtītājs attiecībā uz šo prasību paskaidrojums ir norādījis tikai to, ka prasība par C-Node tam nepieciešama, lai nodrošinātu piedāvāto gaismekļu kontrolieru savienojamību ar Pasūtītāja lietoto gaismekļu vadības sistēmu „Citylight”, līdz ar to prasību par piedāvāto kontrolieru savienojamību ar gaismekļu vadības sistēmu „Citylight” Pasūtītājs var atsevišķi norādīt tehniskajā specifikācijā bez atsaucē uz konkrēta ražotāja produktu.

2023. gada 22. marta lēmumā Nr. 4-1.2/23-30/3 ir atzīta par pamatotu tehniskās specifikācijas prasība par to, ka gaismekļa kontrolierim jānodrošina savietojamība ar Pasūtītāja rīcībā esošo Citylight apgaismojuma vadības tālvadības sistēmu (AVTS). Lēmumā, atsaucoties uz eksperta atzinumu, cita starpā norādīts, ka SIA „Teliko” neražo LED gaismekļus, bet ražo un tirgo gaismekļu kontrolierus (C-Node), kurus ir iespējams iegādāties jebkuram potenciālajam pretendētājam, tādējādi nodrošinot tiešu savietojamību ar vadības programmatūru un/vai segmenta kontrolieriem (C-Box) un izpildot visas tehniskās prasības. Nav izslēgta arī iespēja piedāvāt alternatīvu, bet ekvivalentu risinājumu, piemēram, piedāvājot savu gaismekļa vadības kontrolieri un/vai segmenta kontrolieri, kas atbilst pasūtītāja noteiktajām prasībām, pretendētājam sazinoties ar AVTS izstrādātāju saistībā ar inženiertehniskajiem un datu apmaiņas iespējamiem risinājumiem. Par to, ka ir iespējami dažādi piedāvājumi no dažādiem pretendentiem, liecina arī Pasūtītāja sniegtā informācija par līdz šim dažādu ražotāju uzstādītajiem LED gaismekļiem, kā arī dažādu pretendentu dalība un uzvara pasūtītāja iepriekš rīkotajās iepirkuma procedūrās.

17. Par korozijas testu atskaiti atbilstoši EN ISO9227

2023. gada 21. marta lēmumā Nr. 4-1.2/23-41/2, iesniegumu izskatīšanas komisija izvērtējusi eksperta atzinumā secināto, atzina, ka pasūtītāja noteiktā prasība – akreditētas laboratorijas izdota korozijas testu atskaite atbilstoši EN ISO9227 – ir pamatota, bet, ņemot vērā neskaidro tirgus situāciju (eksperta atzinumā norādīts, ka ražotāji nenorāda informāciju par korozijas noturību, vai ja norāda tad tā ir zemāka par pasūtītāja minimālo prasību – ne mazāk kā 1500h), piemērotāka minimālā sliekšņa prasība būtu testi ar vismaz 1000h sāls iedarbības ilgumu, savukārt par 1440h testa ilgumu varētu tikt piešķirti papildu punkti. Līdz ar to prasība par korozijas noturību ne mazāk kā 1500h atcelta.

18. Par fotobioloģiskās drošības klasi

2023. gada 21. marta lēmumā Nr. 4-1.2/23-41/2 ir atzīta par pamatotu prasība par fotobioloģiskās drošības klasi ne mazāka kā riska grupa 1. Lēmums pamatots ar eksperta atzinumu, kurā norādīts, ka jāņem vērā apkārtējās vides un gājēju satiksmes īpatnības (skolas, bērnudārza, bērnu rotaļu laukuma, autobusa pieturas tuvums), kur cilvēki uzturas ilgāku laiku un var veidot ilgāku acu kontaktu, kas konkrētās vietās var radīt nepieciešamību pēc RG1 prasības. Tādēļ arī Eiropas Savienības

valstīs arvien biežāk iepirkumos tiek pieprasīta šāda drošības riska grupa, un gaismas avotu vai gaismekļu vadošie ražotāji (piemēram, Philips, Schreder, Osram, Thorn, u.c.) sāk piedāvāt gaismekļus, kas atbilst RG1 prasībām.

19. Par akreditētas (ISO 17025) atbilstības novērtēšanas institūcijas fotometrijas testa protokolu

2023. gada 21. marta lēmumā Nr. 4-1.2/23-41/2, atsaucoties uz eksperta atzinumu, ir atzīta par pamatotu prasība par akreditētas (ISO 17025) atbilstības novērtēšanas institūcijas fotometrijas testa protokolu, jo ISO 17025 nosaka testēšanu, procedūru un kalibrēšanu, attiecīgi tas ļauj gūt pārliecību, ka veiktie testi un protokoli ir veikti atbilstoši kvalitātes prasībām, kas iekļauj prasības gan pret testēšanas personālu, gan vidi un iekārtām. Šāda prasība ir objektīva, jo tā ļauj pasūtītājam pārliecināties par fotometriskā faila (atbilstoši mērījumu dati) un līdz ar to arī par apgaismojuma aprēķinu kvalitāti, atbilstību un precizitāti.

Nr.	Lēmums	Apstrīdētās prasības
1	4-1.2/20-119	<ul style="list-style-type: none"> • prasība gaismekļa korpusam: liets augstspiediena alumīnija sakausējums • barošanas bloka izejas strāva: ne lielāka kā 700 mA (230 V) • gaismekļa kalpošanas laiks • prasības centralizētās vadības programmatūrai
2	4-1.2/20-221/2	<ul style="list-style-type: none"> • prasība iesniegt gaismekļu fotometriskos failus; • ENEC sertifikāts un marķējums; ZHAGA18 konektors.
3	4-1.2/20-226/2	<ul style="list-style-type: none"> • par pieredzi apgaismojuma modernizācijā, izmantojot ESCO (<i>Energy service companies</i>) investīciju modeli; • par vērtēšanas kritēriju – elektroenerģijas izmaksas 10 gadu periodā.
4	4-1.2/22-65	<ul style="list-style-type: none"> • prasība par rūdīta aizsargstikla esību gaismekļiem; • ENEC sertifikāts un marķējums; • gaismekļu elektriskā jauda (ne vairāk kā: 75W; 110W; 165W; 200W).
5	4-1.2/22-88	<ul style="list-style-type: none"> • par pieredzi ESCO līgumu izpildē; • par tehniskās dokumentācijas (Dialux atskaites) iesniegšanu latviešu valodā; • gaismekļu IP klases vērtēšana saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlē.
6	4-1.2/22-130	<ul style="list-style-type: none"> • par preču paraugu iesniegšanu pārbaudei pasūtītāja izvēlētajā akreditētā laboratorijā; • par ZHAGA konektoru; • par lampu vadības iekārtu C-Node 10; • IP klases vērtēšana saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlē.
7	4-1.2/22-141/2	<ul style="list-style-type: none"> • par gaismekļu uzstādītāja reģistrāciju Būvkomersantu reģistrā vai līdzīgas nozares institūcijā citā valstī; • par preču paraugu iesniegšanu; • gaismekļu korpusam jābūt atveramam bez instrumentiem; • par gaismekļu korpusa krāsu un korpusa dizainu (zvanveida stila forma); • neskaidra prasība par garantijas laiku; • akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegts gaismekļu fotometrijas testa protokols, kas sagatavots saskaņā ar standartu EN 13032-4 vai ekvivalentu; • prasība piedāvājumā norādīt saiti tieši uz gaismekļu ražotāja tīmekļvietnē esošu informāciju; • gaismekļa TM-21 testa protokols visām piedāvātajām gaismekļu konfigurācijām; • par LED gaismekļu viedās vadības ierīču vadības sistēmas piegādi (esot neskaidra prasība); • par noteikumu, ka ir pieļaujami būtiski līguma grozījumi, ja pēc Pasūtītāja prasībām tiek papildus noteiktas apgaismojuma uzstādīšanas vietas; • prasība par gaismas avota automātiska aizsardzība no pārkaršanas: ar gaismas avota patērējamās jaudas samazināšanos; • par to, ka nav noteikta prasība, ka pretendents, veicot apgaismojuma projektēšanas aprēķinus, jāņem vērā TI gaismas žilbināšanas koeficients.

8	4-1.2/22-155	<ul style="list-style-type: none"> • prasība piedāvājumā norādīt saiti tieši uz gaismekļu ražotāja tīmekļvietnē esošu informāciju; • gaismekļu korpusam jābūt atveramam bez instrumentiem; • prasība par tulkojuma latviešu valodā pievienošanu visai tehniskā piedāvājuma veidlapās prasītajai gaismekļu dokumentācijai.
9	4-1.2/22-182	<ul style="list-style-type: none"> • par to, ka iepirkuma priekšmets neietver apgaismojuma projektēšanu, bet noteic prasību par konkrētu gaismas plūsmas veidu (Asimetriska ielas optika atbilstoša katram ielas posmam); • krāsu tolerance (<i>initial MacAdam</i>), ne augstāks kā 5; • par ENEC sertifikātu; • prasība par izturību pret pārspriegumu ar maināmu pārsprieguma aizsardzības moduli iebūvētu gaismekļa korpusā; • prasība par rūdītu aizsargstiklu; • par akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegtu gaismekļa vibrācijas testu (<i>Vibration (sinusoidal) test</i>) saskaņā ar standartu EN 60068-2-6; • par barošanas bloka izejas strāvas programmēšanas funkcijas un barošanas bloka izejas strāvas programmatūras esību, kā arī pienākumu pretendētājam par saviem līdzekļiem nodrošināt barošanas bloka programmēšanu atbilstoši pasūtītāja norādītajiem parametriem (neesot nepieciešama, jo šo darbību veikšana gaismekļa garantijas laikā padarīs garantiju spēkā neesošu); • par akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegtu gaismekļa trieciena testu (<i>Shock test</i>) saskaņā ar standartu EN 60068-2-27 esību; • prasība piedāvājumā norādīt saiti tieši uz gaismekļu ražotāja tīmekļvietnē esošu informāciju.
10	4-1.2/22-184	<ul style="list-style-type: none"> • par gaismekļu svaru; • par gaismekļa trieciena testu (<i>Shock test</i>) saskaņā ar standartu EN 60068-2-27;
11	4-1.2/22-190	<ul style="list-style-type: none"> • prasība par iespēju veikt gaismekļa korpusa regulēšanu attiecībā pret konsoli un balstu uz augšu, uz leju – no 0 līdz +20 grādu leņķim; • par rūdīta aizsargstikla esību gaismekļiem; • par ENEC sertifikātu; • akreditētas atbilstības novērtēšanas institūcijas izsniegtu piedāvātā gaismekļa TM-21 testa protokolu; • par to, ka iepirkuma priekšmets neietver apgaismojuma projektēšanu, bet noteic prasību par konkrētu gaismas plūsmas veidu (Asimetriska ielas optika atbilstoša katram ielas posmam); • krāsu tolerance (<i>initial MacAdam</i>) ne augstāka kā 5; • prasība par izturību pret pārspriegumu (iesniedzēja ieskatā būtu nosakāma zemāka prasība);

12	4-1.2/22-199/2	<ul style="list-style-type: none"> • par gaismekļu ražotāja apliecinājuma par pretendentiem pieejamiem gaismekļu apjomiem un piedāvāto gaismekļu garantijas laiku konkrētajam iepirkumam iesniegšanu; • par gaismekļa korpusa krāsu: RAL7035 vai RAL9006 (prasība grozīta atbilstoši iesniegumam); • par piedāvātā modeļa gaismekļa kopējo izmēru ar stiprinājuma kronšteinu (pieļaujam 5% nobīde); • par gaismekļa barošanas bloka IP aizsardzības klasi (ne zemāka kā IP65); • par nolikuma noteikumu, ka Pasūtītājam ir tiesības ieturēt piedāvājuma nodrošinājumu, ja gaismekļu paraugu pārbaudes rezultāti Pasūtītāja izvēlētajā akreditētā laboratorijā būtiski atšķiras no datiem, ko pretendents norādījis piedāvājumā; • apgaismojuma projektā noteiktais gaismas zudumu koeficients esot par lielu, labāk jānosaka citāds; • par piedāvāto ielas gaismekļu vidējā svērtās efektivitātes kritērija vērtēšanu saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlē.
13	4-1.2/23-10	<ul style="list-style-type: none"> • par gaismekļa IP aizsardzības klases atbilstības pierādīšanu; • par ENEC sertifikātu;
14	4-1.2/22-215/3	<ul style="list-style-type: none"> • ZHAGA sertifikāts • ENEC sertifikāts • gaismekļa TM-21 testa protokols • gaismekļa LM-79-08 testa protokols
15	4-1.2/23-16	<ul style="list-style-type: none"> • prasību par gaismekļu svāra un gaismekļa balstu svāra izturības atšķirība • par gaismekļu korpusa izmēru
16	4-1.2/23-19/2	<ul style="list-style-type: none"> • ESCO investīciju modeļa līguma noteikumi
17	4-1.2/23-30/3	<ul style="list-style-type: none"> • par gaismekļu IP klasi • par Citylight apgaismojuma vadības tālvadības sistēmu (AVTS)
18	4-1.2/23-41/2	<ul style="list-style-type: none"> • korozijas testu atskaite atbilstoši EN ISO9227 ne mazāk kā 1500h • ENEC+ sertifikāts • fotobioloģiskās drošības klase • par akreditētas (ISO 17025) atbilstības novērtēšanas institūcijas fotometrijas testa protokoliem • ZHAGA sertifikāts • Pārāk augsta prasība gaismekļa kalpošanas laiku
19	4-1.2/23-45	<ul style="list-style-type: none"> • ZHAGA sertifikāts • gaismekļa rūdiņš aizsargstikls • dažādas prasības par gaismekļa svaru, izmēru, krāsu (iesniegums šajā daļā nav motivēts).

20	4-1.2/23-50/3	<ul style="list-style-type: none">• par ražotāja tehnisko aprakstu iesniegšanu vai un tīmekļvietnē publicēto informāciju• nolikuma noteikumi par to kā jāapliecina elektroizolācijas drošības klases pēc NE-60598 atbilstība• par ES akreditētas sertificēšanas vai testēšanas iestādes izdotu sertifikāts vai testēšanas pārskatu (vairāku prasību atbilstības apliecināšanai)• prasība par gaismekļa korpusa regulēšanas leņķi attiecībā pret konsoli• kvalifikācijas prasība par pieredzi līgumu izpildē, kuru ietvaros ir veikta ielu apgaismojuma nomaiņa, ietverot esošo gaismekļu demontāžu, utilizāciju, jauno gaismekļu piegādi un uzstādīšanu
----	-------------------------------	---